

T. 24. 5. 2023

Statutární město České Budějovice
Nám. Přemysla Otakara II., č. 1,2
370 92 České Budějovice

V Českých Budějovicích, 23. dubna 2023

Magistrát města České Budějovice
Převzato dne: 24. 4. 2023
Č.j.: KP-EU/168778/2023

MAGISTRÁT MĚSTA
České Budějovice

Č.d.:
Došlo: 24-04-2023
JID: 168778/2023/MMCB
Č.j.:
L: 1
Př: 90
Sw: 4
-10-

Dot. evid: 24.04.2023

168778/2023/MMCB

Vážená paní primátorko,
Vážený zastupitelé,

na základě podnětu občanů našeho města Vám předkládáme k projednání petici podle §1 zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním **Zachraňme KD Slavie v Českých Budějovicích s unikátní tělocvičnou.**

Dosud zachovalý a nezpochybnitelně hodnotný neorenesanční Německý spolkový dům od významného českého architekta Ignáce Ullmanna z let 1871–1872 si zaslouží citlivou rekonstrukci. Jsme přesvědčeni, že probíhající petiční akce a v ní prezentované názory dostatečně vypovídají o nevhodnosti chystaného záměru. Výkon veřejné služby by měl respektovat veřejný zájem.

Jak se vyjádřil jeden z petentů: „Památky je potřeba vracet do života, který se v průběhu času mění, ale i poté by měly zůstat tím, co je dělá památkou...“

K dnešnímu dni podepsalo petici 2051 osob na 86 arších:

Elektronická verze	1126
Tištěná verze	925
Petice Zachraňme KD Slavie celkem	2051

Přílohy:

- Stanovisko Klubu Za starou Prahu z 10. února 2023
- Tisková zpráva Českého národního komitétu Mezinárodní rady pro památky a sídla (ICOMOS) z 21. března 2023
- Stanovisko Sdružení pro stavebněhistorický průzkum z 23. března 2023
- Bourací plány s patným rozsahem destrukcí: šedá barva – konstrukce, které mají z historické budovy zůstat; žlutá barva – konstrukce určené ke zbourání; červená barva – konstrukce nové
- Text petice

S pozdravem

zástupkyně petičního výboru
Rokycanova 83/7370 04 České Budějovice

**Zastupitelům Statutárního města České Budějovice
Ministru kultury České republiky Mgr. Martinu Baxovi**

PETICE

Zachraňme KD Slavie v Českých Budějovicích s unikátní tělocvičnou!

Stovky milionů korun z daní občanů mají být vynaloženy na devastaci kulturní památky, dokladu vzácné spolkové a sportovní architektury a nedílné součásti historického prostředí jihočeské metropole. Polovinu slavné stavby Českých Budějovic totiž čeká zničení. Má být vybourána východní část budovy se společenským sálem a unikátní historickou tělocvičnou, odstraněn celý krov, provedeny rozsáhlé úpravy vnitřních dispozic a doplněna moderní kontrastní přístavba. Dosavadní námítky a výzvy k přehodnocení záměru ze strany odborníků byly ignorovány. Dejme jako veřejnost podepsáním této petice najevo, že razantní a předražená přestavba cenného domu a poškození památkové rezervace rozhodně není ve veřejném zájmu.

Bývalý Německý dům-z let 1871 – 1872 je nejvýznamnější mimopražskou realizací slavného architekta 19. století Ignáce Ullmanna, mimo jiné autora návrhů Prozatímního divadla, Vyšší dívčí školy, Sokola pražského, budovy dnešní Akademie věd či paláce Lažanských v Praze, kde je uctěn pamětní deskou. Jedná se o unikátní památku Českých Budějovic. První neorenesanční budovu ve městě a jednu z nejvýznamnějších staveb 19. století v celých jižních Čechách. Největší jihočeský stavební počín, realizovaný z veřejných sbírek ve stylu *národ sobě*. Podstatnou součást historie města a jeho podoby. Budovu, k níž má i skrze její kulturní náplň napříč desetiletími blízký vztah řada lidí.

Městská reprezentace však s pomocí vybraných architektů vědomě vytvořila zkreslený příběh nedokončeného, mrtvého, provozně nefunkčního a staticky nevyhovujícího domu, nesplňujícího nároky 21. století. Selhala státní správa v oblasti péče o kulturní dědictví, nerespektující závazné podmínky ochrany. Výsledkem řady pochybení je vytvoření velké veřejné zakázky, která de facto umožní beztestné zničení cenné historické stavby. V současné obtížné době by tak statutární město rezignovalo na roli řádného hospodáře. Rozsah kulturních ztrát na objektu by byl drastický. V plánu je mimo jiné zničení nejreprezentativnějšího prostoru budovy, tedy společenského sálu v patře a také původní tělocvičny v přízemí. Ta je přitom unikátem prvořadého významu - podle nových zjištění jde o nejstarší dochovanou turnerskou tělocvičnu v ČR, nejstarší jihočeskou tělocvičnu vůbec a první tělocvičnu nestavěnou samostatně, ale integrovanou do víceúčelové budovy. Výjimečná je i z pohledu konstrukčního. Má nejrozsáhlejší trémový strop v jižních Čechách, který vynáší vysoké neogoticky zdobené dřevěné sloupy a přípory.

Jedna z největších investic v historii města, v odhadované výši 0,65 – 0,73 miliardy Kč, má být vynaložena na nejrozsáhlejší devastaci kulturního dědictví v jeho novodobých dějinách. České Budějovice zároveň usilují o titul Evropského hlavního města kultury 2028. Nepřinesl by ale bezohledný přístup k evropskému architektonickému dědictví spíše ostudu mezinárodních rozměrů?

Apelujeme na zastupitele města České Budějovice, aby ustoupili od záměru devastáční přestavby kulturního domu Slavie, zastavili veškeré práce směřující k realizaci současného projektu a zajistili obnovu této významné kulturní památky způsobem, který bude respektovat její kulturní a historické hodnoty, bude hospodárný a umožní, aby budova i nadále sloužila k účelům, pro něž byla před 150 lety postavena.

Pana ministra kultury Mgr. Martina Baxu žádáme, aby jako představitel ústředního orgánu státní památkové péče zajistil přezkoumání rozhodnutí orgánů státní památkové péče, které tuto zničující přestavbu schválily.

V Českých Budějovicích 30. března 2023

Petiční výbor: [redacted], 371 71 České Budějovice
[redacted] 370 04 České Budějovice – zástupce petičního výboru
[redacted] 370 04 České Budějovice
[redacted] 250 84 Křenice
[redacted] 382 73 Vyšší Brod

Vážení členové rady a zastupitelstva města České Budějovice,

zasíláme Vám v základních bodech doplňující informace k PETICI Zachraňme KD Slavie v Českých Budějovicích s unikátní tělocvičnou! (Činíme tak i s ohledem na některé aktuální výzvy zastánců projektu ke slepé „odvaze“ k dotažení projektu, které ovšem zcela pomíjejí argumenty v námi předložených odborných stanoviscích.)

Proč petice probíhá až teď? Každý má právo předpokládat, že státní správa a samospráva bude fungovat tak, jak má, ve prospěch veřejného zájmu. V tomto případě ovšem došlo k mnoha pochybením státní správy v oblasti péče o kulturní dědictví, a to nedostatečnou ochranou památkových hodnot objektu, ale i vlastníka, nerespektujícího povinnost, vyplývající ze zákona (§9 zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb.) Veřejnost s projektem nebyla dostatečně seznámena (což mohlo být způsobeno i, v době procesu příprav probíhající, covidovou pandemií). Rozsah demolice objektu byl zjištěn až po získání podkladů – správních rozhodnutí a bouracích plánů. Petici i tak předcházela snaha o nápravu problému úřední cestou, leč pro nečinnost úřadů neúspěšná.

K základním nedostatkům celého procesu přípravy architektonické soutěže a následujících prací je ignorování kapacitních, prostorových a funkčních možností historického objektu.

Stávající budova není ve špatném stavebnětechnickém stavu. Do objektu bylo průběžně investováno nemalé množství prostředků. Například v roce 2004 bylo provedeno rozsáhlé statické zajištění podlahy sálu za cca 20 milionů korun. Tato investice má být zmařena demolicí.

Užití veřejných prostředků považujeme za neadekvátní – cenu včetně vybavení lze reálně odhadovat na více než jednu miliardu korun. Zcela přitom chybí specifikace budoucích provozních nákladů.

Městští zastupitelé i veřejnost byli manipulováni vědomě lživým tvrzením o dostavbě objektu do tzv. „zamýšlené podoby architektem Ignácem Ullmannem“. Originální architektovy skici z archivu Národního technického muzea potvrzují opak. Vedení města byly prostřednictvím útvaru hlavního architekta poskytnuty nejpozději v roce 2015, byly ovšem ignorovány a zatajeny.

Statutární město pořídilo územní i stavební povolení formou veřejnoprávní smlouvy, což v podstatě znamená povolení samo sobě.

Porota architektonické soutěže byla nevyvážená. Vzhledem k takto významnému architektonickému dílu je alarmující, že v jejím složení nebyl historik architektury, který by již na počátku upozornil na nepřipustnost takto rozsáhlých zásahů do samotné podstaty památky, které znamenají nikoli obnovu, rekonstrukci či revitalizaci, ale její likvidaci.

Před zahájením architektonické soutěže nebyly zajištěny potřebné podklady. K dispozici nebyl zvláště relevantní stavebněhistorický průzkum objektu. Ten byl zpracován v nedostatečné kvalitě (například zcela ignoroval zásadní hodnotné prostory a konstrukce objektu) až po vypracování projektu, což je značně neobvyklé.

Výrazně vyšší než nyní předpokládanou cenu stavebních prací může způsobit transfer a zajištění významného množství uměleckořemeslných prvků, které mají být z budovy odstraněny. (Jde přitom pouze o jeden z mnoha bodů nekvalitně připraveného projektu, který je naprosto v rozporu s principy režimu práce s architektonicky významnými a památkově chráněnými objekty.)

Uzavření objektu na řadu let a znemožnění jeho provozu mělo být záminkou pro argumentaci o nezpůsobilosti budovy, přestože neexistují významné potíže stavebnětechnického rázu.

Přiznaná dotace z MK ČR ve výši 177 milionů korun může být zrušena z důvodu kolize s pravidly EU, dojde-li k devastaci kulturního dědictví.

Plánovaná přestavba KD Slavie je také v rozporu se schválenou strategií kultury, kde je v bodě 2.3.1. uvedeno: „pečujeme o hmotné kulturní dědictví“. A poukazujeme též na riziko precedentu pro jiné vlastníky památek, ohledně možnosti nakládání se svým majetkem.

Architektonicky nejhodnotnější budova 19. století v jižních Čechách od nejslavnějšího architekta své doby a nejvýznamnější zdejší památka na původní německé obyvatelstvo stále stojí a rozhodnutí ještě může (a tvrdíme, že by mělo) být přehodnoceno. Jsme přesvědčeni, že chyby by měly být napravovány, nikoli dotahovány do konce. Ano, nemusí to být levné, za chyby se platí... Nicméně v porovnání s výší zamýšlené investice, hrozbou pravděpodobné ztráty dotace z Národního plánu obnovy a především nenahraditelné kulturní újmy navrhuje, aby vedení města přehodnotilo program využití hodnotné památky tak, aby odpovídalo jejímu významu a prostorovým možnostem, a odstoupilo od veřejnoprávních smluv.

Zvažte, prosím, zda se chcete podílet na zničení památky, nebo na její obnově.

Petiční výbor

[Redacted signature block]

Pro úplnost doplňujeme nezávislá odborná stanoviska a plány bouracích prací:

- Klub Za starou Prahu – <https://www.zastarouprahu.cz/...9E-E5801EFA1773.pdf>
 - ICOMOS – <https://www.icomos.cz/...53-tiskova-zprava-cnk-icomos-k-nemeckemu-domu-v-ceskych-budejovicich>
 - Sdružení pro stavebněhistorický průzkum – <https://www.svornik.cz/...306>
- Přílohy

STATUTÁRNÍ MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE

Ing. Petr Maroš
1. náměstek primátorky
nám. Přemysla Otakara II. 1/1
370 92 České Budějovice

Ze dne: 17. 5. 2023
Naše č. j.: NP-PMa/87/2023

Vážení,

Statutární město České Budějovice obdrželo dne 24.4.2023 Vaše podání označené jako petice „Zachraňme KD Slavie v Českých Budějovicích s unikátní tělocvičnou!“ proti „Záměru rekonstrukce KD Slavie v Českých Budějovicích“ (dále jen „petice“) sestavená obyvateli níže v petici podepsanými, týkající se nesouhlasu s rekonstrukcí KD Slavie v Českých Budějovicích z důvodu devastační přestavby kulturní památky, která je nejvýznamnější mimopražskou realizací slavného architekta Ignáce Ullmanna.

Vaši petici projednala Rada města České Budějovice na schůzi konané dne 15.5.2023 a bylo přijato usnesení č. 666/2023, přičemž na základě tohoto projednání si Vám dovoluji sdělit následující stanovisko.

Současná podoba projektu pro KD Slavii vznikla na základě tříkolového soutěžního dialogu. S vítězem byla následně uzavřena smlouva na zpracování projektové dokumentace včetně zajištění vydání všech potřebných povolení. V rámci inženýrské činnosti byla zajištěna všechna potřebná závazná stanoviska, stanoviska a vyjádření dotčených orgánů k projektové dokumentaci a následně pak byly v rámci řízení uzavřeny veřejnoprávní smlouvy a vydána potřebná povolení.

Po několika desetiletích jsme se jako statutární město rozhodli přistoupit k otázce záchrany KD Slavie komplexně a právě teď! V danou dobu tedy neřešíme jenom hmotu objektu, ale i jeho funkční, kulturní a v neposlední řadě i hodnotovou náplň. KD Slavie už prakticky nebyl funkčním domem pro účel, pro který byl postaven. Špatná statika objektu, nemožnost zásobování hlavního sálu, absence bezbariérovosti, nevyhovující gastronomické zařízení, velice špatná akustika hlavního sálu atd. Stavební části, jako jsou plastová okna na fasádě, nebo opadávající omítka též v daném případě neplní potřebný účel. Co se týče tělocvičny, z té zbyly pouze sloupy, které staticky nevyhovují dalšímu využití a nad ním situovaný hlavní sál nadále nést nemohou, stejně jako staticky nevyhovující strop tělocvičny samotné.

Je sice možné říci, že KD Slavie je dílem pana architekta Ullmanna, avšak jeho původní plány nebyly dodrženy a ve velké míře přepracovány inženýrem Schmidtem. Nekvalitně dispozičně řešený dům, který postavil lokální stavitel inženýr Schmidt, když dal za vznik objektu jiného rázu, než ho ve svém návrhu navrhl a nakreslil Ignác Ullmann. Od architekta Ullmanna byl zachován pouze náčrt fasády směrem k Malši a skica půdorysu přízemí – která s pozdější realizací nemá moc společného.

V novém projektu rekonstrukce je stávající historický objekt doplněn o současnou přístavbu, která daný objem budovy doplňuje a v rámci historické symetrie dále rozvíjí. Nové a staré se spojuje v logickém rámci a vytváří harmonický celek. Kulturní dům tak dostává novou orientaci a dvě hlavní tváře. Historickou - s hlavním vstupem směrem k Malši a nábřeží - a moderně pojatou směrem ke středu města. Rekonstrukce vnitřních prostor respektuje hlavní rozdělení traktů a historickou symetrii. Zároveň ale vkládá do stávající struktury nové funkční prvky odpovídající současným požadavkům na provoz, jako jsou například velkorysá předsálí, nová schodiště, výtahy a mnoho dalšího.

Spravedlivé a úctyhodné snahy zachránit dílčí hodnoty původní památky, mohou velmi často vést ke zmaření vzniku opravdu funkčního a kvalitního díla, které je v konečném důsledku schopné zachránit život památky celé. Proto se snažíme KD Slavie rekonstrukcí opět povznést a dát jí nové naplnění a tím do ní vnést nový život a posléze i zájem široké veřejnosti.

Závěrem si tedy jen dovolím uvést fakt, že se jedná o rozsáhlou rekonstrukci významné památky Českých Budějovic, díky které začneme u KD Slavie psát úplně novou historickou kapitolu.

S pozdravem

Ing. Petr Maroš

1. náměstek primátorky

Na vědomí:

Zastupitelstvo města České Budějovice

Centrální evidence petic a stížností